

Hans August Engelhardts prædiken juleaften

Taler

Hans August Engelhardt
Sognepræst

Dato

24. december 2025

Sted

Ramløse Kirke og Annisse Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 2, vers 1-14

- 1 Der findes, siger en gammel russisk forestilling, en særlig slags fugl.

Meget tidligt hver morgen, før verden rigtigt er vågnet, flyver Ildfuglen lavt gennem skoven med sit majestætiske, ensomme hoved bøjet, som om hun lytter.

5

Jeg tror, hendes færd gennem de mørke skove er selve daggryets ankomst.

Og nogle mener at hun husker en tid, hvor vi mennesker talte til hinanden og til verden med kærlige, opfindsomme og modige ord. Ord, der var livet værd. Ord, der turde risikere kærligheden.

10

Derfor flyver hun så lavt nu. For blot at fange et enkelt ord eller to, der for alvor knitrer.

- 15 Ord, der sætter noget på spil. Ord af ånd, som man kan hænge sit liv på.

Noget, der kan hænge fast i hendes fine, blussende, lovpriste fjer.

Men som årene går, begynder hendes hjerte at værke. Livstid efter livstid, siger historien, leder hun forgæves.

20

For det, hun møder, er vægtløse ord. Tomme ord, der flimrer et kort øjeblik i de sorte skærmes kunstige lys uden at efterlade spor.

- 25 Troløse ord, der kan siges igen og igen, uden at nogen behøver at stå ved dem.

Og ekkoet af Ildfuglens sørgesang driver hen over landet.

30 Jeg tror, nogle af os er blevet lidt som hende. Ja, jeg tror, vi er mange, der er blevet lidt som Ildfuglen.

Selv efter al psykologiseringen. Selv efter al selvudviklingen. Selv efter alle forsøgene på at forklare os selv til bunds, længes vores hjerter stadig.

35

For efter at have levet i en verden, der kun vil anerkende det, der kan måles, vejes og sættes på formel, er der stadig et sted dybt inde i os, hvor vi husker den ur-gamle kaldelyd.

40 Den ur-gamle længsel efter ord, man kan hænge sit liv på.

Ligesom Ildfuglen fejer mange af os gennem livets ensomme lysninger i håb om blot at høre et ekko. Et ekko af noget der kan bære.

45 Og måske er det netop derfor, at verden i disse år kan føles så støjende.

For der er mange stemmer. Høje stemmer. Hidsige stemmer.

Stemmer, der taler om orden og om gyldne epoker, der skal genskabes. Om
50 kontrol. Om overblik. Om nødvendighed.

Og lad os være ærlige: der er tider, hvor man må tælle, prioritere og handle hurtigt.

55 Vi skal holde sammen på tingene.

Men det fineste i os, kan ikke holdes sammen på den måde.

Det fineste i vores sjæl længes stadig efter sammenhæng. Efter noget, der kan
60 bære os, og ikke bare styrke os.

Bliver den længsel overdøvet længe nok af de brovtende stemmer, efterlades vi simpelthen åndeløse. Forpustede. Som mennesker, såvel som samfund.

65 Og så lyder et andet slags ekko. Så lyder ekkoet af trommer pludselig i horisonten. Buldrende urolige trommer – fra nær og fjern.

Og det er slet ikke nyt. Da den første julenat indtræffer, lyder verden påfaldende
70 bekendt.

Der er uro. Der er frygt. Der er krig ved grænserne og frygt i sjælene. Der er færre
skærme, ja – men ikke mindre støj. Ikke mindre åndenød. Og midt i det hele
75 hører vi om en højtråbende mand, der vil tælle hele verden. Ikke fordi han
værdsetter verden, men fordi han vil værdisætte den. Kejser Augustus.

Og alt peger mod ham. Mod Rom. Mod den velorganiserede politiske larm.

Men evangeliet i dag, juleaftensdag, gør noget mærkeligt.

80 For vi følger ikke ham. Vi dvæler ikke ved paladset. Vi bliver ikke ved
trommerne.

I stedet zoomer vi ud. Ud i mørket. Ud i vildnisset. Ind i en stald.

85 Til et spædbarn, som ingen har bestilt, og som ingen har regnet med. Det mest
uanselige – og i romersk optik – tæt på ubrugelige. Og netop dér – midt i
verdens støj – står vi igen ved kanten af et ord, der for alvor knitrer.

90 Kærlighed. Ja, kærlighed.

Den gamle traver. Ordet i hver anden popsang, hver tredje film. Et ord, der
næsten er ved at bukke under for sin egen popularitet.

95 Og derfor er vi måske blevet lidt kyniske omkring emnet. Vi holder det på
afstand i hverdagen.

For vi ved – vi, der har levet et par sæsoner – hvad kærlighed kan koste. Den gør
sårbar. Den har konsekvenser. Den sætter uerstattelige spor af glæde og sorg.

100 Kærlighed er ikke bare noget, man føler for at føle sig godt tilpas. Kærlighed er
noget, man risikerer. Og når den ankommer, bøjer vores hjertes små, vilde heste
hovedet og drikker af friskt vand. Intet andet gør helt det samme ved os.

105 Engang havde en præst stillet en smuk julekrybbe op for nogle børnehavebørn.

Nænsomt lavet i pap.

Alt var på plads. Barnet. Maria og Josef. De vise mænd. Dyrene i stalden. Og engle over det hele – præcis som i fortællingen.

110

Alle så glade ud. Selv køerne.

Præsten spurgte børnene: “Ved I, hvorfor de alle sammen ser så glade ud?”

115 Og inden nogen nåede at tænke over glædens dybere årsag, sagde et af børnene:

“Det er fordi, de er lavet af pap.”

En vis nøgtern realisme kan være på sin plads.

120 Men juleevangeliet er ikke lavet af pap. Menneskelivet er ikke lavet af pap.

Det er ikke pynt. Ikke bare en fix idé. Ikke et pænt billede, vi kan stille frem én gang om året.

125 Julen handler om, at Gud vælger at komme helt tæt på. Så tæt, at han kan fryse. Så tæt, at han kan græde. Så tæt, at han endda kan overses. Og det er ikke bare en tilfældig detalje. Det er selve pointen. Kærlighedens pointe!

130 For et lille spædbarn kan ikke klare sig selv. Den overlever kun, hvis nogen bøjer sig og smiler.

Hvis nogen løfter det med varme hænder. Hvis nogen tager risikoen ved at elske – verdens larm til trods.

135 Sådan, hører vi, har Gud valgt at være i verden. Sådan, hører vi, viser Gud, hvor vi finder ham.

Ikke i magt og vælde.

140 Men I den omsorg, vi alle har brug for – og brug for at give videre.

Og hér – i netop dette fælles liv, der kun kan leves, når vi bærer hinanden – står vi igen ved kanten af det, som Ildfuglen har ledt efter hele tiden.

Ord, der knitrer. Ord, man kan hænge sit liv på.

For det, juleevangeliet fortæller os, er ikke blot, at Gud taler til verden. Det fortæller os, at Guds Ord bliver verden.

150 Guds Ord bliver et barn. Bliver et menneskeliv, der kan fryse, græde og holdes.

Og dér sker noget afgørende.

155 For hvis Guds Ord kan lyde i vores jordiske virkelighed, hvis Gud selv kan gå i vores jordiske rige, ja, så er vores rige et Gudsrige – midt i blandt os.

Her, julenat, er Guds ord ikke længere et fjernt ekko. Det er blevet lagt i menneskehænder.

160 Og nu er det ikke længere et spørgsmål om ord.

Men om det, vi gør med dem. Om den kærlighed der er livet værd.

165 Det er her, Ildfuglen igen løfter hovedet og synger sin sang om HÅB og nye begyndelser, sin sang om morgengryets komme.

Glædelig jul.

Kilde

170 Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

175 Anden tekstrække, Juleaften, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/hans-august-engelhardts-praediken-juleaften>

180